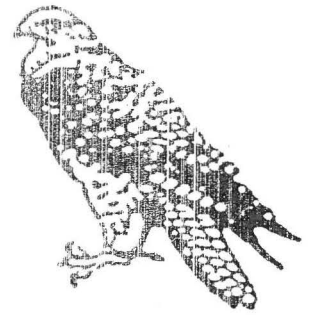

Rapport

nr 128 December 2002

Föreningen Íslandssamlarna

Mikael Magnusson Gullmarsvägen 120 120 39 Årsta
Tel 08 - 722 91 88 e-mail mikaeldansochstamps@telia.com

Hej alla islandsvänner!

Här kommer nu rapporten med lite god läsning över jul och nyår. Det har ju varit en höst med mycket som hänt och höjdpunkten var ju jubileet vi hade på postmuseet vilket går att läsa mera om på ett annat ställe i tidningen. Några få tappra av oss var nere på Forum i Köpenhamn. Där vi fick lyssna på ett intressant men lite långt föredrag om skeppspost till och från Island. Det var ju den danska islandsklubben som stod för det mötet. Fjällfil i Östersund har ju också passerat och några från föreningen var där och ställde ut. Ett litet grattis till er och era medaljer, om man nu kan säga så. Nästa år så arrangeras Nordia på Island, närmare bestämt i Reykarvik vilket kan ses som en trevlig höjdpunkt på året att åka ditt (se rapportens sista sida). En del medlemmar tänker ställa ut där. Är det någon mer som vill det så kan ni maila mig eller sända ett kort så skickar jag er reglementet. Aktionen i Göteborg den 26/10 gick också bra enligt uppgift. Mycket såldes även på efterförsäljning. Det fanns ju mycket där att gotta sig i, både för de med stor och liten plånbok. Jonny, Tom, Kaj mfl som sitter och får ihop den aktionen till vad den blir ni skall ha all heder för det, alla dessa timmar som går åt. Tack till er. Hoppas nu nästa år blir ett lika trevligt år som i år bland islandssamlar-vänner på mötena och resorna. God Jul och ett Gott Nytt år

Mikael Magnusson

Från min horisont.....

När jag nu återigen sätter mig vid datorn och försöker få ihop några intressanta rader är jag trots allt lite trött efter föreningens 40-årsjubileum. Det mesta gick bra, men det fanns givetsvis detaljer som kan förbättras. Jag riktar här ett varmt tack till alla som gjorde att allt fungerade. Särskilt ett stort tack till Ambassadören Svavar Gestsson som i sitt invigningstal var mycket engagerande och fick åhörarna att nästan rusa iväg och beställa biljetter till Island.

Nu åter till vardagen, som vanligt när vi börjar närma oss decembermörkret kommer auktionskatalogerna neddimpade i stora högar. Våra egna auktioner hoppas jag givit oss ett gott överskott så att vi kan komma på fötter efter jubileet, som trots allt kostade föreningen några kronor. Men egentligen är det ju kassörens uppgift att ordna detta. En helt annan fråga, islandsblocket 1937 till 25-årsjubileet med märken 15,25 och 50 aur är betydligt dyrare stämplade. Min fråga är om stämpeln inte berör märkena utan bara sitter i nederkanten på blocket. Kan man då anse att blocket är stämplat?

Märkena i blocket är inte makulerade utan kan rivs ut och användas ända tills deras giltighet går ut. Om stämpeln ej berör märkena ska man då räkna blocket som ostämplat. En medlem uppmärksammande detta när vi träffades på Postmuseum och han hade i en auktionskatalog satt ett block med makulering i nederkanten och det utbjöds som stämplat? Vad tycker ni kära läsare, skriv gärna några rader till mig så kan vi göra en utvärdering av detta.

Redan nu är kassören Leif Nilsson redo att ta upp preliminära anmälningar till Island, resan sker i oktober 2003 till Nordia-utställningen i Reykjavik. Men vi har diskuterat lite andra begivenheter innan vi besöker utställningen. Mera upplysningar kommer i kommande Rapporter.

När jag satt och bläddrade i vår danska vänförenings tidskrift Islandskontakt såg jag att där fanns en artikelserie av Jörgen Steen Larsen om sen användning av kronstämplat. Där fanns en del som jag aldrig sett och de var på Två kungar, jag har inte heller uppmärksammat dem på några utställningar. Kanske någon av våra läsare även har någon kronstämpel på tjänstemärken? Ni har ju min adress skriv eller använd datorn. Vi som gör den här Rapporten vill att Du skall få en läsvärd och informativ tidskrift. Vi försöker hela tiden göra den bättre och bättre. Naturligtvis jobbar vi för att Rapporten skall få nya och läsvärda artiklar

Slutar som vanligt med att önska alla läsare och medlemmar

God Jul och Gott Nytt År

Stig Österberg Ordförande

JULEBREV 2002.

Et værdibrev af første vægtklasse (max 20 gram) fra Seyðisfjörður til Akureyri. Brevet er afstemplet i Seyðisfjörður den 13.XII.21 med byens gamle brostempel B2c1, som de allerede fik i 1911 og brugte helt til 1976. Der er ca. 290 km. til Akureyri, og brevet ankomststemples her den 27.XII.21 - også med et B2c1 stempel fra 1911. Dette stempel var for en gangs skyld rimeligt rensset! Det tog altså 14 dage i den mørke vinter at komme så langt. Juleaften var en lørdag og den 27. en tirsdag dette år.

Der er indlagt kroner 40,00 og brevet koster i porto 80 aur iflg. Brian Flack. Vi er i portoperioden 15 maj 1921 til 31. december 1939 som siger 20 aur for brevet og 60 aur for værdierklæringen (20 aur pr. 100 kr dog minimum 60 aur.)

De 80 aur tilvejebringes med to stk blå 20 aur og et stk rød/grøn 30 aur, begge af den nye Chr.X kongeudgave + et stk. 10 aur rød af den gamle dobbelthovedudgave. De to Chr.X mærker sendtes til Island første gang med S/S "NIDAROS" den 6.3.1920 (1000 ark af hvert) - den gamle fintakkede 10 aur med korsvandmærket havde været i landet siden august 1916.

Det var i sidste øjeblik 10 aur og 20 aur mærkerne blev anvendt - de blev nemlig begge erklæret ugyldige fra den 31.12.1921. Her kan skrives en lang beretning om mærkelige dispositioner i anledning af UPU-bestemmelser om farveændringer o.s.v., men den må komme en anden gang. I øvrigt blev også de nye Chr.X 5 aur grøn, 10 aur rød, 25 aur grøn/brun og 40 aur lilla ugyldige fra samme dato - spørg bare vor ven Leif Fuglsig.

- og så som sædvanligt til "historien"

Brevet er adresseret til Halldóra Bjarnadóttir - som vi kender så godt i mange andre sammenhænge - og afsenderen er boghandleren i Seyðisfjörður Pjetur Johannsson., der efter at have indlagt 40 kroner kontant, satte de obligatoriske to laksegl og sit fine signetstempel på bagsiden af brevet. Byen, der betragtedes som østlandets hovedstad, havde i 1921 ca. 800 indbyggere og i oplandet lå omkring 20 beboede gårde med vel 150 beboere.

Halldóra underviste i folkeskolen indtil 1918. Hun startede i 1917 et kvindeblad "Hlin", som beskæftigede sig med husholdning, håndarbejde og andre sysler for damerne. Hlin er navnet på en gudinde, som Odins kone Frigg, satte til at passe på menneskene og redde dem, når de kom i fare. Bladet udkom en gang om året og kostede - de første 20 år - 1 krone pr. nummer.

Det blev formodentligt trykt i Reykjavik, og jeg tror, at det for en stor del blev distribueret af hendes gamle elever, der boede rundt om i landet. Husker I et julebrev om Björg i Vik, der sendte penge for Hlin i påsken 1918. Men det blev altså også solgt hos boghandleren i Seyðisfjörður. Han sendte i december afregning for årets salg - 40 stk., og det var fint klaret - for de godt 900 indbyggere repræsenterede sikkert kun omkring 100 husstande.

- og så til det morsomme - Brevet har på forsiden en blyantspåtegning "36" som Halldóra sikkert har skrevet efter at have konfereret med sine fordelingslister. Pjetur havde kun fået 36 eksemplarer, men afregnede for 40 stk. Man kan tro, at det udlignede sig de følgende år - hvis ikke - har boghandleren i Seyðisfjörður stadig 4 kroner til gode.

JEG ØNSKER JER ALLE EN GOD OG GLÆDELIG JUL.

IB.

Här kommer nu fortsättningen på delar av det matrial vårn norske vän Eivind Kolstad har pratat om på möten både i Stockholm och Göteborg. **Brostämplar**, vilket är hans samlingsområde. Vi som har fått äran att höra honom berätta om detta, märker att han lagt ner mycket tid och intresse för att finna så mycket information om dessa stämplar.

B2a.

En stor gruppe, sannsynligvis 108. de aller fleste er "kartlagt" og har vært i bruk, men **Reykir Skag** er helt ukjent for meg. Ukjent for alle er også de to **Saurbær**-stemplene fra Borgarfjardarsýsla og Eyjafjardarsýsla, samt **Spónsgerdi**.

Det mest kuriøse er kanskje **Vatnajökull**, hvor navnet inneholder en bokstav som ikke finnes i islandsk, nemlig den dansk/norske **Ø**.

Dette stempelet, som burde vært klassifisert som et spesialstempel, ble kun brukt på det midlertidige brevhuset som ble opprettet på isbreen under noen slags ekspedisjon somrene 1936-38.

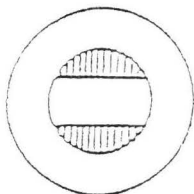
B2b.

En fåtallig gruppe. Mystisk er imidlertid **Undhóll**, som etter håndboken skal være kjent 1955-65, men som verken jeg eller noen jeg kjenner har sett eller hørt om.

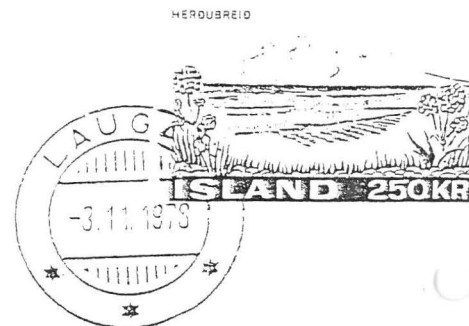
Undhóll ligger i Skagafjardarsýsla, en av ýslene som skaper mest tröbbel for oss brostempelsamlere. Her finnes mange av de vanskeligste stemplene, og den dagen jeg får Skagafjardarsýsla komplett, tror jeg at jeg kan hvile på mine laurbær.

B2

B2a.

B2b

B2c1.

Mange vil kanskje si at B2c1- gruppen er litt kjedelig. Det skyldes først og fremst at de aller fleste i denne gruppen er vanlige og lette å få tak i. Det blir liksom ingen utfordringer. Men jeg synes gruppen er spennende. Stemplene er ofte vakre, og når de i tillegg er ganske enkle, har man gode muligheter til å skaffe seg prakt/lux- stempeler og brev.

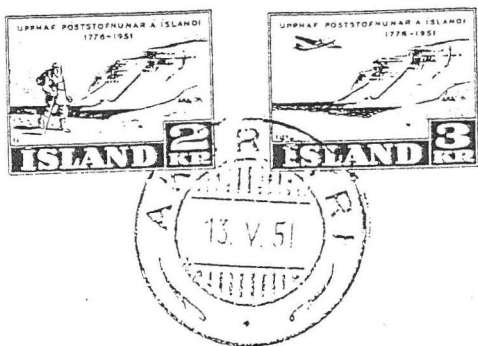
B2c1- stemplene ble levert til byer og større steder, ingen av disse ble brukt på brevhus. Hólar ble riktignok degradert til brev hus i 1925, men var postafgeidsla ved levering av stempelet.

De aller fleste B2c1 ble tatt i bruk mellom 1911 og 1929.

B2c2.

En ganske stor gruppe, med **Melbreid** (Skagafjardarsýsla!) som det eneste "håpløse". **Holl**, med skrivefeil, manglende apostrof over O, ble også laget, men aldri tatt i bruk.

B2c1

B2c2

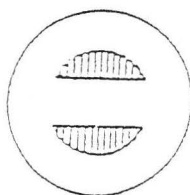
B2d

B3e.

En tallrik gruppe, ofte vakre og tydelige stempler. **Efstalandskot** er en nøtt. Gården Efstalandskot ligger nederst i Öxnadalur, en kort kjøretur på ringveien vest for Akureyri. Nabogården heter **Steinsstadir**, og her fikk man sitt eget B2a-stempel i 1930. Brevhuset lå først på Steinsstadir, og ble i 1944 flyttet til Efstalandskot. Sannsynligvis var naboene gode venner, og Steinsstadir-stempelet fortsatte å bli brukt på Efstalandskot, til tross for at gården fikk sitt eget stempel i 1956. B3e Efstalandskot er helt ukjent for meg.

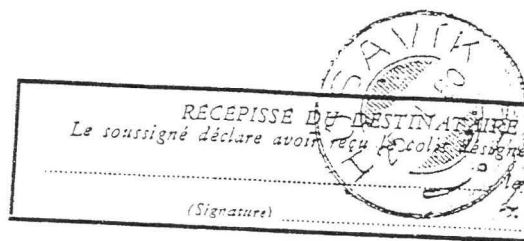
B3

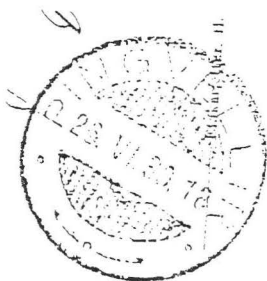
B3a

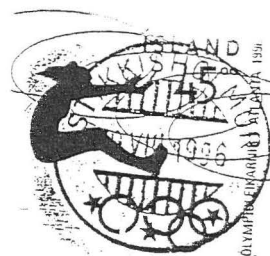
B3c

B3d

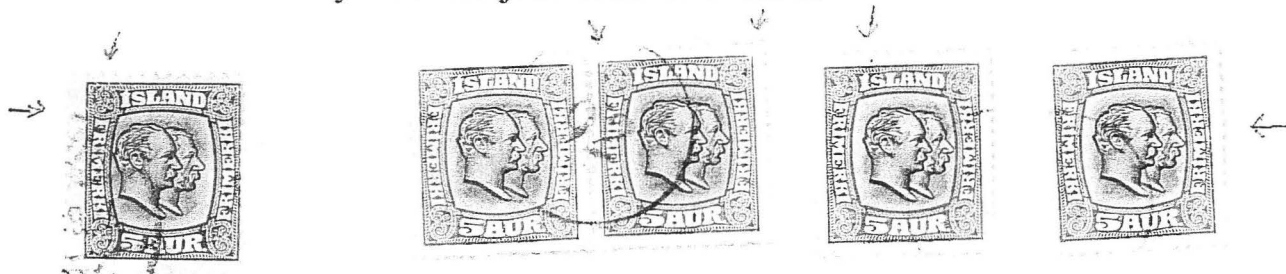
B3e

Två kungar Frederik VIII och Christian IX

Då har det blivit dags att gå igenom 5 aur, kanske det märke som har flest varianter eller kanske man skall säga skador. När det gäller ramfel finns det många, flest dock i övre ramen. Ramhörnen i övre ramen både till höger och till vänster verkar vara utsatta för påfrestningar, där har jag sett flest

- A. Två vita streck på Frederiks VIII huvud
- B. Rambrott i båda övre hörnen
- C. Grön prick ovan IS i Island
- D. Vit fläck höger sida vid ME i Frimerki
- E. Diverse rambrott övre ramben och vänster sida
- F. Färgfläck framför Christian IX näsa
- G. Grönt streck ovan N i Island
- H. Hårtofs
- I. Porträtt trycket förskjutet fram eller bakåt

Det var några av de som jag har fler än ett ex av. Nu skall vi försöka lista några 6aur också, där har jag inte så många

- A. Fläck ovan N i Island
- B. Grå fläck ovan Christian IX :s huvud
- C. Stort streck efter vänstra ramsidan
- D. Hårtofs
- E. Stort märke

När det gäller intresse för det här avsnittet har vi faktiskt fått ett svar som omtalar att han har ett märke med spegeltryck, vet inte vilken valör det var. Har själv ett block på 3 aur med spegeltryck. Givetsvis finns det på alla valörer omvända vattenmärken. Nu får Ni vänta till nästa år på nästa avsnitt. Stig Ö.

Nytt om "S. T.:"

I förra Rapporten skrev om en del svar som inkommit angående min förfrågan om vad "S. T." egentligen betyder. En hel del svar hade då influtit från många av våra filatelistiskt kunniga medlemmar och alla dessa var övertygade om att "S. T." står för "Salve Titulo" som då skulle betyda "utan titel". Svaren var så många och så övertygande att jag då inte hade någon anledning att betvivla dess sanningsenlighet.

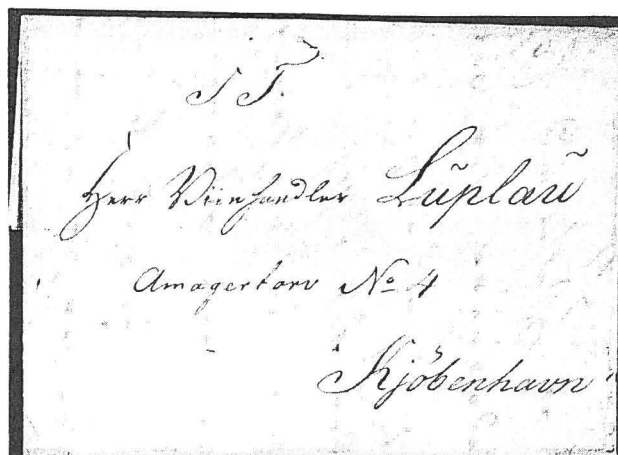
Men så fick jag, för en tid sedan, ett nytt brev från Günter Wahl, denna gång på engelska, som påminde mig om att min tyska inte är vad den borde vara. Günter har en betydande meritlista och förutom det att han är medlem i Íslandssamlarna är han Förbundsprüfer för Dk, S, DWI, G, F och naturligtvis Ísland. Han skriver:

I förra veckan fick jag nr 127 av Rapporten och kunde då under rubriken "S. T. vad betyder det" läsa att denna förkortning betyder "Salve titulo" Detta är inte korrekt! Den rätt översättningen av förkortningen är "Sine Titulo." Ordet salve är latin och betyder på engelska "bee greeted" och på tyska "sei gegrüsst". Det korrekta ordet måste vara "sine" och det betyder "utan" och på tyska "ohne". Jag tror att detta med "salve" är ett skrivfel, eller som vi säger i Tyskland, "der Schreibfehlerteufel" eller felstavningsdjävulen. Jag tror också att alla medlemmar blir glada om du meddelar dem denna rättelse i Rapporten

Günter Wahl.

Ja där ser man! Den som frågar i Rapporten får svar, även om de ibland kan vara lite olika. Själv är jag nog, trots att mina studier i latinska språk inskränker sig till några års kvällskurser i spanska från den tiden då jag och några likasinnade, under ett antal år på 60-talet, terroriserade Mallorca, benägen att hålla med Günter. Trots att de flesta spanska glosor med tiden fallit offer för en begynnande senilitet, kommer jag ändå ihåg att det spanska ordet för utan är "Sin" och med all respekt för övriga medlemmars översättningar skriver jag således "Sine Titulo"

Per Olov Abrahamson

Grund och Kléberg

I fjol höst samt i våras fick jag ett par brev från Sigurður Þormar rörande bréfhirðingen Grund som har satt myror i huvudet på mig! Den gode Sigurður tror nog att jag har glömt bort det hela, men som sagt, jag har inte riktigt förstått innebörden och först nu, när golfsäsongen är över, har jag satt mig ner för att tillsammans med diverse böcker försöka sammanställa uppgifterna i mailet.

Sigurður skriver i sitt första brev:

Kléberg var en BH åren 1936 – 1937. Då flyttade Sigurður Helgason som omhändertog posten på Kléberg, men posten flyttade från Kléberg till Grund på den andra sidan av landsvägen där Guðjón Sigurjónson övertog BH till 1948 – 49. Han hade även hand om mjölktransporterna från området till Reykjavík. Därefter flyttade BH tillbaka till Kléberg. Det fanns ingen poststämpel på Grund! Upplysningarna härstammar från skolläraren på Kléberg, Ólafur Magnusson som talade om detta för mig 1974

och i sitt andra brev skriver Sigurður:

Jag har fått ytterligare upplysningar från den tidigare skolläraren på Kléberg om Grund på Kjalarnes. Han berättade att då posten flyttade från Kléberg till Grund så fanns ingen brostämpel med, men däremot nummerstämpel N 1a – 162. Nst flyttades till Grund och användes där från 1937. Grund hade också en tid N 1a - 196, det var han helt säker på. Då han 1974 hävdade att det aldrig funnits någon brostämpel på Grund så menade han Kléberg-stämpeln.

Så långt breven. Det hela är mycket underligt och stämmer inte! Inte minst de av mig understrukna meningarna!

För att börja från början så har, enligt mina egna anteckningar och Þór Þorsteins Posthus och Bréfhirðingar, Kléberg aldrig flyttat till Grund. Kléberg öppnade 1936-07-01 och stängde 1980-03-31 och hade under de åren stämplarna N 1a-162 och B 3e-KLÉBERG samt eventuellt, alldeles i början av öppettiden, B 1a-BRAUTARHOLT som kan ha följt med då BH flyttade från Brautarholt till Kléberg. Den senare stämpeln är dock okänd och det är tveksamt om den någonsin använts! Grund ligger dessutom i en annan sýsla och, vad jag förstår, inte ”på andra sidan landsvägen”, visserligen inte särskilt långt från Kléberg, men det var mycket ovanligt att en BH flyttade från en sýsla till en annan.

Grund öppnade först 1957-01-01 och kan således inte ha fått några stämplor 1937 som framgår av brevet. Man fick 1959 brostämpeln B 8e-GRUND som hängde med under hela öppettiden. Någon uppgift om att N 1a-196 har använts där har vi inte. Senast kända plats för 196:an är på Birtingaholt från den stora rundfrågningen som Reykjavík 1950 gjorde om vilka stämplor som fortfarande fanns kvar ute på de olika PA och BH. Birtingaholt stängde 1960-12-31 och det troliga är att N 1a-196 fanns kvar där ända till slutet.

Nej, och det är det som förbryllar mig! Den gode skolläraren torde ha mints alldeles fel! Kléberg flyttade aldrig till Grund utan stängde under den tid Grund, enligt P & B, fortfarande var i drift! (kan någon medlem föresten meddela mig när Grund stängde. det är en uppgift jag saknar).

Enligt Per Hanners anteckningar och P & B flyttade aldrig Kléberg till Grund, varken 1937 eller senare utan var, enligt dessa båda i normala fall säkra källor, öppet hela tiden mellan 1936 – 1980! Även Birtingaholt var öppet under den aktuella tiden (1913 – 1960)

När jag skrivit så här långt slog mig plötsligt tanken. Tänk om 1937 är ett tanke eller skrivfel och att det skall vara 1957! Då kommer saken i ett annat läge, men det stämmer inte riktigt ändå!

Både Kléberg och Birtingaholt var öppna då Grund öppnade 1957 och kan därför rimligtvis inte ha lämnat ifrån sig sina brostämplor då dessa behövdes i det dagliga arbetet. Däremot användes inte nummerstämplarna annat än möjligtvis som sigill på värdepast.

Eftersom Grund inte fick någon brostämpel förrän 1959 så uppstod ju här ett vacuum! och kan då detta vacuum ha utfyllts av nummerstämpel N 1a-162 och senare, efter 1960, av N 1a-196??

Dessa, senare tankar är rimliga i det Ísland där BH titt som tätt flyttades mellan de olika gårdarna och där de många likalydande namnen på dessa ställt till det för stämpelforskningen. Så varför skulle då inte några stämplor, tillfälligtvis, ha kunnat utlånas för längre eller kortare tid? Detta är en teori och det vore intressant om någon kan bekräfta den.

Jag tar mig därför friheten, att tills säkrare bevis föreligger, inte göra några ändringar i Nummerstämpelkatalogen som, trots att den nu varit ute sedan 1992 och således fyller 10 år i år, uppenbarligen var ganska rätt från början, en sak som vi i mångt och mycket kan tacka just herrar Þormar och Þorsteins gedigna forskningar i isländska arkiven för. Endast mindre justeringar har behövts göras, förutom då den revision som gjordes 1994. Sedan dess har just inget nytt inkommit från våra medlemmar. Ändå är det just nummerstämplor som, åtminstone här i Stockholm, samlas med störst frenesi av alla isländska stämpeltyper.

Till sist vill jag tacka dig Sigurður för att du, med jämna mellanrum, sänder mig uppgifter och kopior, inte minst de om Bílpóstur, som jag räknar med att få skriva om i någon kommande Rapport. Sådana här små klurigheter, som ovan nämnda, förgyller tillvaron för mig och gör att jag måste tänka till lite och gräva i allt det material som finns nerpackat i min dator. Mera sådant! Tack!

Per Olov Abrahamson

The main road from Þingeyri on Dýrafjörður
where it crosses by bridge towards the next
short stretch of the southern edge of Öfund.
(þorfinns Place), a st

Bréfhirding opened 24th June 1921.

Allocated numeral cancel 53, previously

1920
10 aur
official

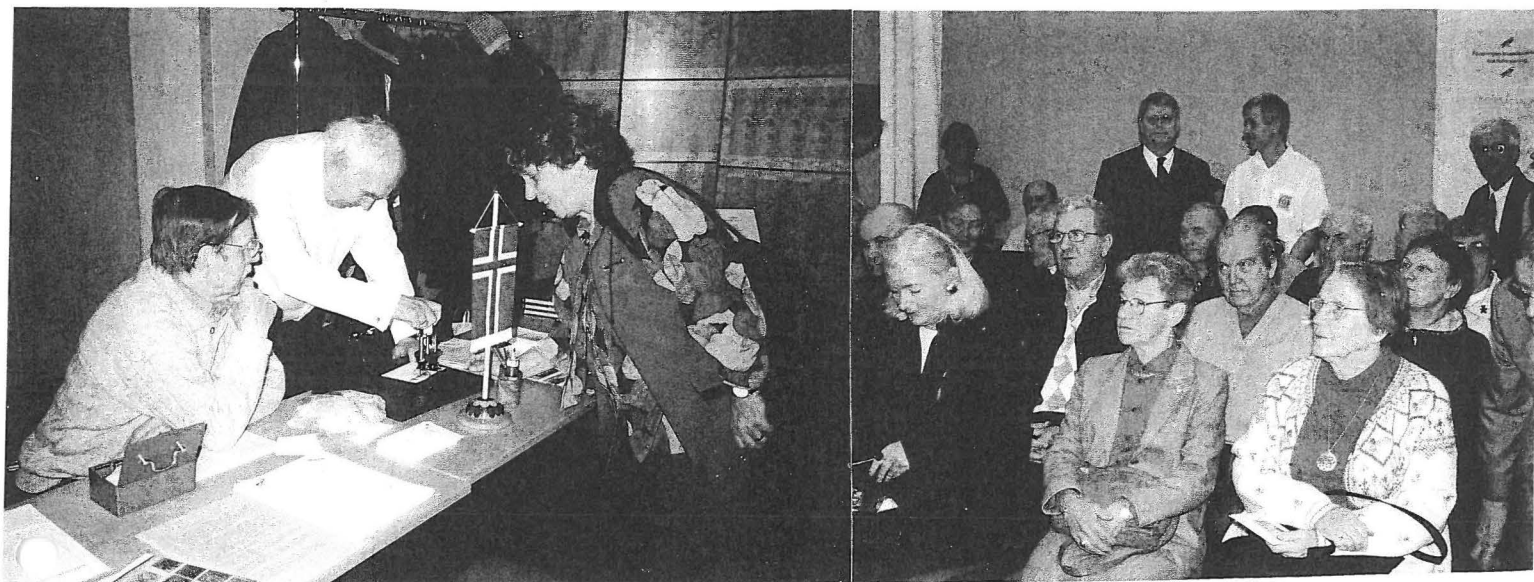
Replace from July 1930 by bridge type B2a

Rapport från jubileet helgen den 16-17/11

Förberedelserna gjordes på fredagen medans vi inväntade på tillresta. Från inget växte det fram en utställning på 26 ramsidor med ett mycket fint och varierat innehåll. Bord och stolar flyttades för att det skulle bli rymligt och det skulle bli mest praktiskt. På fredagkvällen så var vi några som var på China teatern och såg Revisorn med Robert Gustavsson och Peter Haber i huvudrollerna. Efter det fortsatte vi på herr ordförandes hotellrum med lite att dricka och prata lite skit i glada vänners lag. Lördagen då var det invigning klockan 12.00 av den isländske ambasadören Svavar Gestsson (vilket går att läsa i sin helhet på nästa sida). Det var väl bortåt 60-70 som kom till invigningen som sedan minglade runt bland samlingarna och passade på att titta på aktionsobjekten eller köpa en lott av Leonard. Stig hade lite att göra då han var "postmästare" under helgen. Nyinköpta kort med islandsfalken på stämplades med specialstämpeln vi hade. Banketten senare på kvällen avnjöts på Hotell Reisen i Gamla stan. Tre olika snittar med ett glas moserande vin var förrätten, Varmrätten var fläskfile med hasselbackspotatis och vin eller öl till det. Kaffe och avec fick vi serverat i deras pianobar. Där avhölls också alla tal och gratulationer. Även en liten prisutdelning på några tipsfrågor vi fick vid maten. Denna gång vanns inte tävlingen av Kaj utan av Svavar Gestsson. Kaj kom dock tvåa och trea blev ambasadörens fru. Stig var först ut att säga något inte bara att kaffet var serverat utan också ett tack till alla som hjälp till och bidragit på något sätt. Mikael tog sedan till orda och framförde Gratulationer från den danska islandsklubben som gav en bok i "föddelsedags present". Jonny P gratulerade också från islandsklubben i Göteborg med att överrätta en bok om postvägarna på island, dock på isländska. Dragningen av vårt jubileumslotteri förrättades också med mycket fina vinster. Söndagen var sedan ägnad till aktionen av nummerstämplar. Stig klubbade ut objekt efter objekt till nya lyckliga köpare. Efter aktionen var det bara att återställa postmuseets filmsal till filmsal igen och summera helgen med att det var en lyckad helg. Lotterna tog slut och aktionen gick bra och Stigs stämplande var inte alls förgäves. Kort sagt föreningen får blicka tillbaka på detta jubileum och minnas hur trevligt det var. Men en sak är säker hade inte ni medlemmar som visade en del ur eder samling inte ställt upp så hade det inte blivit någon utställning.

Ett stort tack till er som ställde ut.

Bildsvep från postmuseet

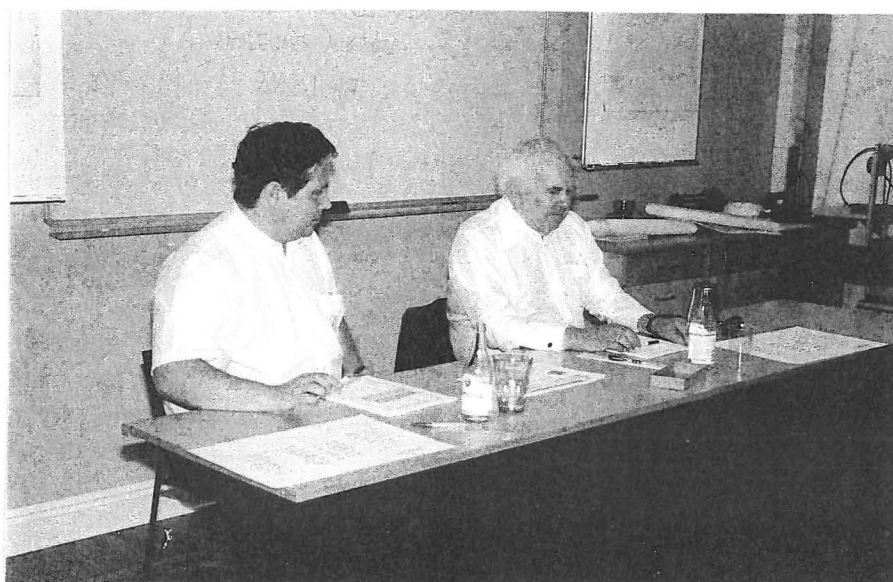

"Postmästare" Stig i stämpel tagen. Alla i väntanstider inför invigningen

Stig och Svavar med varsin blomsteruppsättning

Jonny gratulerar.

Aktionen styrs av dessa två

Nedan följer ett facsimile av Ambassadör Svavar Gestssons tal vid invigningen av Föreningen Íslandssamlarnas 40-års jubileum den 16.11 2002 på postmuseum.

Ärade gäster!

Filatelistiska föreningar brukar inte betraktas som massorganisationer, dom har till exempel inte någon avgörande betydelse inom de politiska partierna, de utgör ofta en avskild värld. Jag vet inte om jag har rätt men jag tror att nya medlemmar blir välkomnade såsom den förlorade sonen, det vill säga med öppna armar. Jag vet inte vad det är som driver folk med att börja med filateli eller handel med frimärken, men jag vet i all fall att denna verksamhet inte i första hand handlar om ekonomiska värden utan allting på en gång, ekonomi, kultur och social samvaro eller social isolering, vila eller hektisk verksamhet, vetenskap, allt beroende på vem det rör sig om.

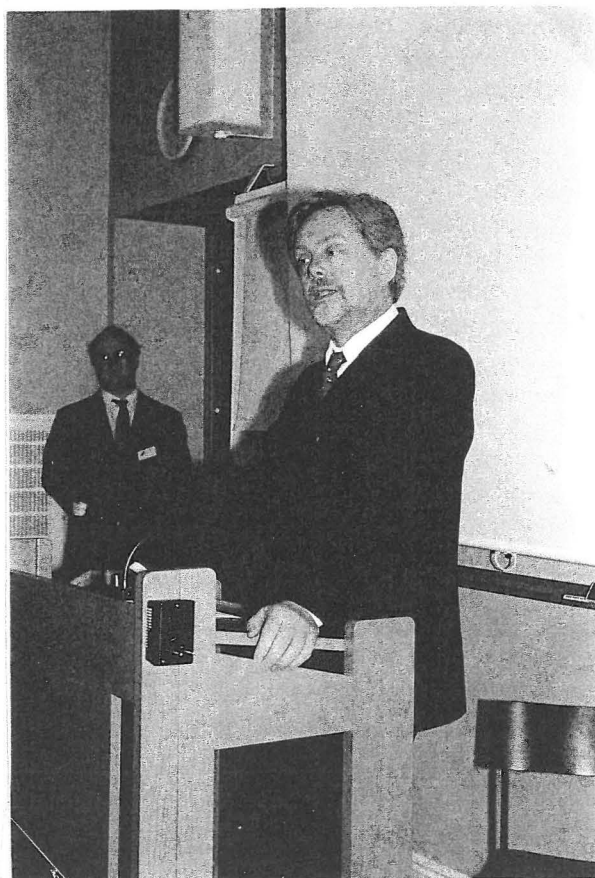
Ísland skiljer sig från många andra länder i detta avseende, det beror på att vi är så få och det faktum att det är en ganska kort tid sedan Ísland kunde bestämma över sitt eget postväsen. Det var inte så länge sedan man firade hundraårsminnet av att det Ísländska postområdet blev en självständig förvaltningsenhet, vilket var den 1 Januari 1873. Motsvarande förhållande gäller även för Färöarna och Grönland och där har vi, de västnordiska länderna, mycket gemensamt. Jag har också förstått att i Er förening befinner vi oss alla, de västnordiska länderna, i samma båt, även om föreningens namn råkar vara Föreningen Íslandssamlarna.

Läkaren, Dr. Einar Kristjánsson, som en längre tid satt med i styrelsen, hade vänligheten att låna mig ett antal exemplar av Rapporten som är föreningens tidskrift. Det var verkligen underhållande läsning. Jag bläddrade i ett antal årgångar och såg då saker jag inte tänkt på tidigare. Allting i vårt mänskliga samfund har speciella länkar som väcker nyfikenhet, frågor eller är underhållande, om man bara bryr sig om att söka efter dem. Jag skulle tro att det är vanligt att de som samlar frimärken, av kortsynta bedömare som det finns alldeles för många av i vår värld, får höra att deras sysselsättning stämplas som tråkig. Jag skulle tro att det är mycket vanligare inom Er grupp än inom många andra intressegrupper att Ni inför andra människor i det närmaste måste rättfärdiga det Ni sysslar med, det utifall att de bryr sig om att visa Er det minsta intresse eller minimum av artighet. Men vid närmare betraktelse visar det sig att Er värld är inte mindre mångfacetterad och nyfikenhetsskapande än andra mänskliga domäner, oavsett vad det rör sig om. För den oinvigde kan det till exempel vara roligt att läsa uppsatsen om företeelsen "Filstavad Reykjavíkstämpel" från 1981. I den beskrivs utförligt hur detta kom sig och hur länge denna stämpel var i bruk och varför. Där bakom ligger en hel historia. I Rapporten ser man också allting från den egna synvinkeln. Vidare berättas att Íslands president Kristján Eldjárn har gått bort men att det finns en tröst i sorgen, "Vi får säkert snart se honom på frimärke liksom hans två företrädare."

De som samlar på frimärken måste veta vilka som ritat frimärkena, vem som givit ut dem och varifrån de olika poststämplarna kommer. I Rapport väcker de stämplarna som finns på isländska frimärkena ofta undran och frågor liksom var de olika poststationerna kan ligga. Sedan finns de som ägnar sig åt speciella frågor, det berättas bland annat om att en av Era medlemmar främst har intresserat sig för-"nummerstämpelkarusellen i Grjenadarstadur" ".... och skrev en hel bilaga om den (Pelle Hanner). Och fortsättningen i Rapport lyder. "Nu visar sig det andra av Stig Österbergs objekt, ett julkort från 1915, vara verkligt sensationellt". Men varför är det så sensationellt? Jo, därför att en annan

medlem hade också ett postkort stämplat samma dag och det var från Blikalón, det ena kortet hade stämpel nr 50 och det andra nummer 52. Men var ligger Blikalón? Sedan börjar den spännande jakten på Blikalón. Är det Kópasker? Nej, det kan det inte vara. "Här är alltså en ny härva att reda ut. Om stämpel 52 fanns i Kópasker, vad hade då Reykjahlíd? Knappast nr.50, eftersom ett av Blikalónskorten har den stämpeln. Kan nr 50 ha varit Raufarhöfn? Då kunde Reykjahlid ha haft nr 51, men detta är bara en av flera möjligheter, ty det kan röra sig om en ännu längre kedja av förväxlingar....". Kom så inte och säg att frimärkshistoria inte är spännande och rolig och att den inte kan ersätta tusen deckare eller tiotusen biofilmer, eller vem känner inte till historien om Alltingsjubileumsfrimärkena från 1930, då en österrikisk svindlare lurade islänningarna och gjorde sig pengar på tryckning av frimärkena, frågan har aldrig blivit till fullo utredd. Den som samlar isländska frimärken eller handlar med dem måste vara ordentlig insatt i huvuddragen i isländsk kultur och historia. Vem är till exempel denne Jón Sigurdsson som dyker upp på så många frimärksporträtt? Varför finns alla dessa danska kungar med på bild? Vad betyder alla bilderna som finns med på Alltingsjubileumsfrimärkena? Vikingaskeppen eller vad är det för tätläger som finns på det gröna frimärket från 1930? Vad är det som karlarna bär mellan sig på det bruna frimärket? Varför har man tryckt Zeppelin över ansiktet på självaste kungen? Vad är det för vattenfall eller sprutande källor? Vad heter blommorna? Vem är kvinnan på frimärket från 1965? Är det första gången en kvinna är avbildad? Kan det vara så?

Med frimärkena banar Ni en väg för Er till Ísland och Ni är all hjärtligt välkomna. Vi tackar för Er flit, Ert oförtrutna intresse och obrutna vördnad av isländska kuturvärden, Íslands historia och isländsk natur. Vi skattar Er vänskap högt. Med dessa ord vill jag förklara denna utställning ordnad av Föreningen Íslandssamlarna året 2002 officiellt öppnad för alla som vill komma och se och betrakta den.

FÄRÖ-Rapporten av Mats Edström.

Efter ett olyckligt avbrott så återupptas rapporterandet igen. En lång och varm sommar samt en iskall dator omöjliggjorde några rader till det förra numret. Ordningen är nu återställd och med full fart framåt i maskin blir det något om färöisk båttrafik och dess fraktmärken.

Den privata och statliga reguljära båttrafiken på Färöarna.

Den här gången är ämnet både smalt och udda. Ja, inte för färingen förstås. Den reguljära båttrafiken har en central roll i dennes vardag. För rapportens läsare, som väl främst är islandssamlare, är nog fraktmärken en ny bekantskap. Island har inte heller, vad jag vet, berikats med det. Behovet att med postverket sjövägen konkurrera eller komplettera beföringen av t.ex. paketgods har sannolikt aldrig funnits. Förenklat kan man väl säga att Island har mycket land och lite kust. Färöarna däremot har det omvända. Gemensamt för de båda länderna är behovet av att importera ett flertal varor, främst då från Danmark. På Färöarna ankommer sådana varor till Tórshavn. Handelsmännen ute på öarna och i bygderna fungerade, i alla fall förr om åren, som ombud för i stort sett allt. Att få önskade varor levererade med den reguljära båttrafiken fanns det därför tidigt en organisation för.

Under 1800-talets sista decennier var det två bolag som bedrev trafik mellan öarna. A/S J.Mortensens Eftf. Trangisvaag var ett välrenommerat bolag med en omfattande import och exportverksamhet. Att bedriva sådan verksamhet framgångsrikt förutsatte ett väl utbyggt trafiknät. Bolagets mest kända skepp var "Smiril" som sattes i trafik den fjärde januari 1896. Andra trafikerande skepp var "Slangen" och "Edward". "Smiril" som även var postförande hade ett 30-tal angöringar. De brev som mottogs för befördran stämplades med den berömda stjärnstämpeln. När de första brevsamlingsställena inrättades år 1903, med egna stjärnstämplor, så upphörde sannolikt stämplantet ombord på "Smiril". År 1919 såldes "Smiril" till det färiska lagtinget för trafik i ett upprättat offentligt trafiknät. År 1932 ersattes fartyget av ett nybyggt med samma namn.

Det andra bolaget var A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik. De bedrev lokal trafik efter Streymoys kust. Bolagets skepp var "Sigmund", "Trondur", "Dugvan", "Streymur" och "Ruth". Det sistnämnda, minst nyttjade men mest kända, vars orsak är stjärnstämpeln med texten Ruth, var i trafik från 1908 till 1928. Stämpeln, som är mycket sällsynt, känner jag dock tveksamhet för ett reguljärt användande av. "Ruth" var under en kort period även postförande men då var redan brevsamlingsställena med sina egna stjärnstämplor inrättade. Personligen tror jag att de få äkta exemplar av Ruth-stämpeln som är kända är orderstämplade. Poststämplor samlades ju även i början av 1900-talet och Färöarna var väl för många samlare, som främst var danska, lite exotiskt.

I slutet av 1930-talet ökade lagtingets intresse för att bedriva all rutetrafik i egen regi och de uppköpte A/S J.Mortensens Eftf. Världskriget omöjliggjorde en fullföljning av trafikplanerna men 1946 köptes trafikavdelningen från A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik. Dessa båda verksamheter och lagtingets tidigare reguljära trafik samlades i bolaget "Strandferðaskip Lögtingsins" (Lagtingets Kustrafik). År 1973 namnändrades bolaget till "Strandfaraskip Landsins".

Fraktmärkena.

Det är bara ett av de två bolagen som, vad man hittills vet, har använt fraktmärken i sin verksamhet. Som förstätt är menas tiden före lagtingets övertagande. Bolaget är A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik vars första märken utgavs på 1910-talet, eventuellt år 1915. Märkena som är av frimärkstyp är tryckta på vitt papper, perf. 11¼, och bär endast bolagets namn och valör. Fyra valörer utgavs: 5 öre grön, 10 öre svart, 50 öre brun och 1 kr brun. En femte blå valör råder det osäkerhet om. Eric v. Wowers katalog från 1988 tvekar mellan 20 och 25 öre. Vetskapen bygger på att britten

Roland King-Farlow beskrivit ett 20 alt. 25 öres märke i en tidskriftsartikel. Vad som däremot känt är så utgavs - några år senare? - ett grönt 25 öres märke. Det har ett lätt förändrat typsnitt i text och valör. Endast använda märken är kända. Hålmakulering eller penna har använts. De märken som makulerats med en biljettång(?) har ett litet stjärnformat hål. Det gröna 25 öres märket är känt makulerat med en rakstämpel med bolagets namn. Detta makuleringsätt tillämpades i fortsättningen. Bolagets märken får alla anses som svåråtkomliga, men dessa först utgivna är stora rariteter. Själv äger jag inga av dessa första och de enda jag sett är de som avbildas i Wowers katalog.

I början av 1920-talet ändrades utförandet på bolagets fraktmärken. Texten är nu: A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabriks Rutebaade. Formatet är liggande. Samtliga av bolagets senare utgivna märken har detta utförande. Märkena är tryckta på vitt papper. Sex olika utgåvor är kända och omfattar oftast valörer mellan 5 öre och 1 krona. Under 1940-talet utökas de två sista utgåvorna med valören 2 kr svart och 5 kr violett.

CHR. HOLM JACOBSEN

 TØRSHAVN

TELEGRAMADRESSE: «SHELL» TELEFON: 32

Afsendt den 25 Okt 1937 pr. Streymur

Mærke	Kølli	Indhold	Vægt
	Td.	Benzin	
	/ "	Waterwhite	
	" "	Solarolie	

Fragt 1 Kr. 50 Öre

Modtager:

Herr Hjalmar Nielsen

Sandavagur

Franco Tomme Tønder bedes returneret hurtigst muligt

Fraktsedel från Christian Holm Jacobsen i Tórshavn, agentur för Shell, för petroleumvaror sända med S/S Streymur till handelsman Hjalmar Nielsen, Sandavagur, den 25 okt 1937. Fraktkostnaden 1,50 kr är redovisad med fraktmärke 1 kr röd och 50 öre brun. Bilden är förminskad till 80% storlek av originalet.

A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik.

Fragtbrev.

Sendt p. *Dugvan* d. *30/9 1933*.
 Til: *Fru Rasmine Andreassen*

Mærke	Kolli	Indhold	Vægt
	1 D.	Margarin	50
	2 H.	små 2-lit. ...	100
		Trøstetier	5

50 Øre
 100 Øre
 5 Øre

THORSHAVNS MÆLKEFORSYNING OG MARGARINEFABRIK

A/S Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinefabrik

Fragtbrev.

Sendt p. *Streymur* d. *23/3 1943*.
 Til: *Hjalmar Nielsen*

Mærke	Kolli	Indhold	Vægt
	2 K.	svart	201
		brun	50
		grøn	25
		blå	10

2 Kr.
 50 Øre
 25 Øre
 10 Øre

FRAGTBREV

Bilden till vänster visar en fraktsedel för varor från A/S Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik sända med S/S Dugvan till Fru Rasmine Andreassen i Eidi den 30 sept 1933. Fraktkostnaden 1,55 kr är redovisad med fraktmärken 1 kr röd, 50 öre brun och 5 öre grön. Bilden till höger visar en fraktsedel där 201 kilo varor sänts med S/S Streymur till handelsman Hjalmar Nielsen i Sandavagur den 23 mars 1943. Fraktkostnaden 4,85 kr är redovisad med två 2 kr svart, ett 50 öre brun, ett 25 öre grön och 10 öre blå. De båda bilderna ovan är förminskade till 50% storlek av originalet.

CHR. HOLM JACOBSEN
 THORSHAVN

Sendt den *23/3 1943* p. *Streymur*

Mærke	Kolli	Indhold	Vægt
	2 K.	Benzin	
		Waterwhite	
		Solarolie	
		Smærolie	
	Ds.	Konsistensfedt	

Frugt *4* Kr. *20* Øre

Modtager: *Hjalmar Nielsen*
 Heri: *Sandavagur*

FRANCO

Allt gods som befördrades på båtarna fick inte erlagt fraktbelopp redovisat med fraktmärken. Fakturor, konton och kontantbetalning där fraktsedeln / -brevet stämplades betalt får anses vara det vanligaste sättet. Bilden visar en fraktsedel utan fraktmärken men med en stämpel Goldiø A/S Skipafelagið Føroyar. Bilden är förminskad till 50% storlek av originalet. I nästa nummer av Rapporten återkommer jag med märken och historik från tiden efter lagtingets övertagande av trafiken.

Höstens möten I Stockholm

Den 5/9: George Sund var dagens talare och berättade om mästergravören Czeslaw Slanias olika gravyrer och historia. Han har ju graverat 18 gravyrer åt Island. Närvaro dragningen vanns av Leonard som fick en inteckning, Leif fick tröstpriset. 10 tappar hade hittat till mötet efter sommaruppehållet.

Den 3/10: Janne Brant stod för kvällens tema som var Grönland. Hur samlar man, vilka hjälpmedel finnes det, Var finner man material ?? Dessa frågor har man nog som frimärkssamlare ställt sig många gånger. Janne började utifrån dessa frågor och kom sedan in på vad han själv samlade på nämligen Pakkeporto. Här kom special kunskaperna fram, olika papper mm studerades och utröntes. 13 personer hade tagit sig till mötet denna kväll.

Den 7/11: På detta möte hade vi inget tema, den mesta tiden gick åt till att prata ihop sig om det stundande jubileet. Det rapporterades lite allt möjligt denna kväll. Närvarointeckningen vanns av Leonard och Mats fick tröstpriset. 14 personer besökte mötet.

Den 5/12: Kvällen till ära hade vi ingen som hade något föredrag utan vi avnjöt glögg och pepparkakor samt kaffe.

15 medlemmar hade sökt sig till mötet. Kvällens inteckning togs av George och Perra fick tröstpriset. Vi diskuterade jubileet som alla tyckte var en trevlig tillställning och där både styrelsen och de som hjälpt till fick tack och beröm för det jobb som krävts av olika slag.

Detta var det som hösten med Islands-Samlarna i Stockholm bjudit på. Väl mött igen på vårens möten.

Vårens möten i Stockholm

Lokal i Fältöversten: Valhallavägen 148, T-bana Karlaplan.

Möteslokalen ligger i samma hus som tunnelbanan

Med ingång från Valhallavägen. På alla möten bjuds det på kaffe och bulle. Mötena börjar kl:19.00

Mötesdagar samt teman under vårsäsongen 2003:

9/1: Mats Edström berättar om stämpelmärken från Färöarna. Liten auktion.

6/2: P-O Abrahamsson berättar om Tollur-stämplarna. Liten auktion.

6/3: Föreningen håller Årsmöte. Liten auktion

3/4: Mötestema är inte bestämt. Liten auktion

3/5: Våravslutning hemma hos Leif Nilsson, obligatorisk anmälan på tfn 0176- 420 85
Auktion (Auktionslista utsändes med Mars Rapporten mm).

ALLA MEDLEMMAR ÄR VÄLKOMNA ATT BESÖKA VÅRA MÖTEN I STOCKHOLM OCH GÖTEBORG.

ISLANDSKLUBBEN I GÖTEBORG

Program för våren 2003

- Januari 9** 5 aur grön och 10 aur röd tandning 14. Vi har fått förmånen av en frimärkshandlare som köpt in massvara på dessa 2 utgåvor att gå igenom och köpa stämplarna och nyanser innan han själv börjar att sälja till andra samlare.
Miniutställare: Owe Jakobsson.
- 30** Gemensam **Auktionskväll** med SFF, ta med material.
- Februari 13** **ÅRSMÖTE**, "Porslinsplattor" med anknytning till klubben, Tom Rinman visar vad han har hittat.
Miniutställare: Bengt Pahlman.
- Mars 13** **Isländska vykort med skeppsmotiv**,
"Ta med vad du har"
Miniutställare: Bertil Westerberg.
- April 10** **Stämplarna och bilder från KIRKJUBAEJARKLAUSTUR**,
"Ta med vad du har"
Miniutställare: Kjell Malmbrink
- Maj 8** **Isländska stämpeltyper från 1873-**,
 våran vän och medlem **Jörgen Steen Larsen** från Danmark besöker oss och visar och berättar om dom olika stämpeltyper som har förekommit i Island
Miniutställare: Walter Attefalk.
- 15** **VÅRFEST** tillsammans med SFF på "Terra Nova".

Välkommen till **vårens** möten och ta del av föredragen och den sedvanliga kvällsauktionen.

Vi gör i år en Nygammal satsning med en **miniutställning** på varje möte.

Vi träffas som vanligt i klubbens lokaler på Gårdabo, Garverigatan 2, hållplats Svingeln.
 Möteslokalen öppnas 18.30 och **vi börjar mötet 19.00.**

Föreningen Islandssamlarna och Islandsklubben i Göteborg.

Föreningen Islandssamlarna

Postgiro 40 29 57 - 5

Ordförande

Stig Österberg
Dalenvägen 8
136 91 Haninge
Tel/Fax 08-500 341 46
stickan.island@swipnet.se

Sekreterare

Mikael Magnusson
Gullmarsvägen 120
120 39 Årsta
Tel 08 - 722 91 88
mikaeldansochstamps@telia.com

Kassör

Leif Nilsson
Södersvik 9074
761 94 Norrtälje
Tel/Fax 0176-420 85
Leif.A.Nilsson@telia.com

Islandsklubben i Göteborg

Postgiro 26 73 70 - 5

Ordförande

Johnny Pernerfors
Draggensgatan 5
418 77 Göteborg
Tel/Fax 031- 54 88 78
pernerfors@swipnet.se

Sekreterare

Kaj Librand
Björcksgatan 64C
416 51 Göteborg
Tel 031- 25 93 16
sveriges.framsida@swipnet.se

Kassör

Lennart Engström
Lyckegatan 4 G
434 32 Kungälv
Tel 0300 - 134 88
lennart.engstrom@post.netlink.se

Vem vänder jag mig till när jag har frågor rörande följande?

Medlemsansökan	Sekreteraren	Islandssamlarna/Islandsklubben-Kassören
Medlemsavgift	Kassören	Islandssamlarna/Islandsklubben
Rapporter	Kassören	Islandssamlarna
Text till Rapporten	Sekreteraren	Islandssamlarna
Adressändring	Kassören	Islandssamlarna/Islandsklubben
Auktioner i Rapporten	Kassören	Islandssamlarna
Auktioner i Övrigt	Ordförande	Islandsklubben

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2002 SEK 80:- (Checkar mottages ej kommer att returneras)**It is time to pay the annual fee for SEK 80:- (Do not send checks, charges is to high)****VAR VÄNLIGA OCH BETALA MEDLEMSAVGIFTEN SÅ FORT SOM MÖJLIGT.****Medlemsavgift för 2003 SEK 100:-****Följande har ej betalat medlemsavgiften för 2002:****FÖLJANDE MEDLEMMAR STRYKS: ~~258~~,283,444,507****Följande har att inbetala rest: 80:-****Ni som inte ännu har betalt medlemsavgiften gör det NU!!!!!!****Please pay Your Membersfee!!!****Medlemmar boende utanför Sverige sänder sedlar I LOKAL VALUTA T.EX \$ EL £ , € (kan ej jämt belopp sändas överföres restbelopp till nästkommande år).****Beställ gamla Rapporter kostar bara 5:-/nummer+porto, dessa är ett måste för en islandssamlares referensbibliotek då de innehåller mycket läsvärt. Beställning göres hos Leif Nilsson.****VIKTIGA DATUM FÖR ISLANDSSAMLARNA.****Mare Balticum Kiel 23 - 25 Maj 2003****Nordia Reykjavik 16 - 19 okt 2003 Anmälan till Leif Nilsson (troligen 1 vecka eller mer se Rapporten)****MANUS STOPP FÖR MARS RAPPORTEN ÄR 28 FEB.****VISIT OUR WEBSITE: [HTTP://home.swipnet.se/islandsklubben/isst.html](http://home.swipnet.se/islandsklubben/isst.html)**

NORDIA 2003

I Reykjavik

Hej alla Íslandsvänner,
Föreningen kommer här med ett utkast för NORDIA 2003, ¹³~~16~~ – 19 oktober 2003 på Ísland.

Leifur Eirikson

Reykjavik

Prisuppgifter som finns här avser **2002** (Bara som en upplysning vad det kan kosta).

Weekendpaket med flyg från Stockholm, Oslo eller Köpenhamn t/r, två nätter på **Hotell Leifur Eirikson, i dubbelrum**, med frukost samt flygskatter från Stockholm. Tillägg för flygskatter från Oslao och Köpenhamn. Transfer tillkommer.

Hotellet ligger med 5 minuters gångväg till centrum. 29 rum med badrum, telefon, Satellit TV och minibar.

Pris för ovanstående ca 3500:- (SEK) tg för extra natt 400:-/st (Pris 2002) i dubbelrum.

D.o för enkelrum 3900:- (SEK) tg för extra natt 600:-/st (Pris 2002)

Transfer t/r ca 200:-

Priset kommer att öka då en resa till Akuryeri är inplanerad

I samband med utställning kommer utflykter att anordnas.

F.n är 22 medlemmar prel.anmälda.

Preliminär anmälan kan lämnas till Leif Nilsson och Johnny Pernerfors senast 15 maj 2003.

VÄL MÖT PÅ EN TREVLIG RESA OCH UTSTÄLLNING.